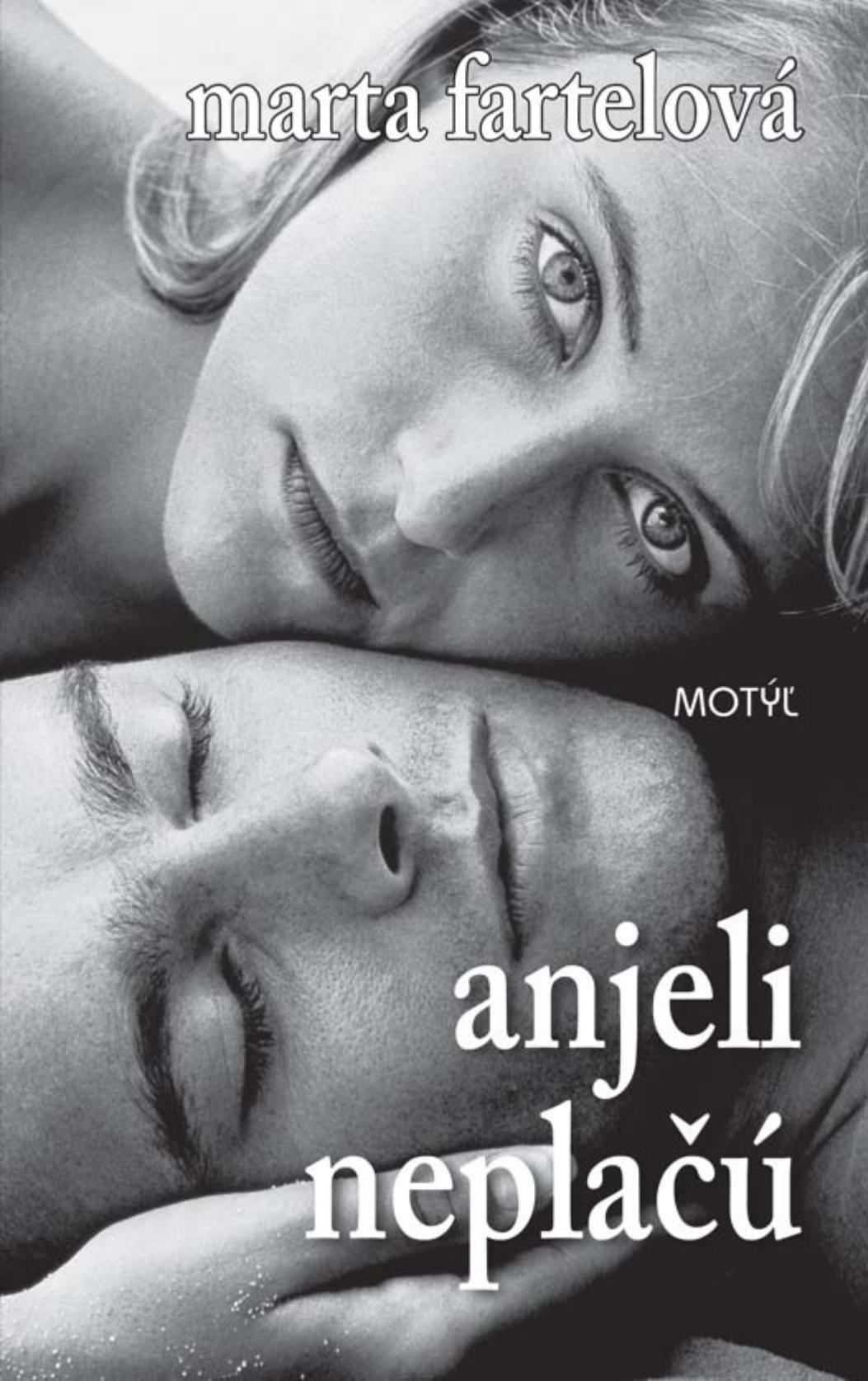

A black and white photograph of a woman and a man lying down. The woman is in the upper half of the frame, looking directly at the camera with a slight smile. The man is in the lower half, with his eyes closed and resting his head on his hand. The lighting is soft, creating a intimate and tender atmosphere.

marta fartelová

MOTÝL

anjeli
neplačú

Copyright © Marta Fartelová 2010
Design © Motýľ design 2010
Cover photo © Isifa 2010
Slovak edition © Vydavateľstvo Motýľ 2010

ISBN: 978-80-89482-03-0

Vytvorenie elektronickej verzie Dibuk, s.r.o., 2010

Marta Fartelová
ANJELI NEPLAČÚ

VYDAVATELSTVO MOTÝL

PROLÓG

Obrátila som k nemu hlavu a s úsmevom som mu chcela odvetiť na jeho otázku, keď som zbadala v jeho očiach záblesk hrôzy. Uvedomila som si, že nepozereá na mňa, ale poza môj chrbát. Vtedy som na ten krátky zlomok sekundy uvidela všetko v jeho zväčšených zreniciach. Čas akoby zastal, pohyb ustrnul v tom jedinom večnom okamihu. Okamihu, keď sme prešli križovatkou na zelenú a zboku do nás narazil čierny džíp s tmavými sklami, ktorý ignoroval červené svetlo na semafore. Čakala som škripanie brzd, zvuk skrúcajúcich sa plechov, rozbiehajúceho sa skla, čakala som náraz, bolesť a výkrik. No neprišlo nič, prišiel len ten okamih, keď som všetko zahliadla v jeho naširoko otvorených očiach a potom nastala iba čierna všetko pohlcujúca tma.

Precitla som až oveľa neskôr. Keď pominuli všetky zvuky nárazu a deštrukcie, a keď zostala už len tá bodajúca nevydržateľná bolesť. Nieкто bolestne kričal, pri tom výkriku tuhla krv v žilách. V panike som sa obzerala okolo seba a hľadala som človeka, ktorý zo seba vydával tie neľudské zvuky. Vtom som si uvedomila, že tie zvuky vychádzajú z mojich úst. Znovu ma pohltila tma, tentoraz to bola milosrdná tma, nevedomosť, v ktorej sa strácala tá príšerná bolesť, čo mi vyrážala z útrov môjho tela.

„Neboj sa, miláčik, všetko bude v poriadku,“ počula som cez hmlu, ktorá ma obklopovala a cez ktorú som napriek snahám nemohla preniknúť. „Postarajú sa o teba, aj o malé. Budete obaja v poriadku. Len bojuj, Johanka! Prosím, bojuj!“ prihovárал sa mi nieкто známym hlasom. No celé moje vedomie zahaľovala hmla. Nevedela som si spomenúť, odkiaľ ten hlas poznám, nevedela som sa rozpamätať, o akom malom to hovorí. A už vôbec som nevedela, prečo ma oslovuje tým zvláštnym menom. „Volám sa predsa Anna, nie Johana!“ chcela som vykriknúť. Hoci som sa úporne snažila, nevedela som preniknúť cez hustý závoj, ktorý

zahaľoval moje vedomie. Cítila som, ako mi po líkach stekajú slzy. Moje slzy. Bolo zvláštne cítiť na tvári slzy, mokré horúce slzy. Niektu mi ich nežne zotrel a ja som pocítila jemné končeky prstov na svojej tvári. Boli mäkké a teplé. Určite patrili niekomu veľmi jemnému a citlivému. Poddala som sa ich upokojujúcemu dotyku a znovu som upadla do tmy.

Neviem, ako dlho trvalo, kým som opäť otvorila oči, ale pocítila som neuveriteľnú ľahkosť. Matne som si spomínala na bolesť, hrôzu a strach, ale to všetko bolo také vzdialené, v čase i v priestore a všetky nepríjemné pocity sa vytratili. Poobzerala som sa po osvetlenej miestnosti. Bola biela a sterilne neútlivá. Silné neónové svetlo zostrilo hrany kovového nábytku, lekárom v zelených plášťoch akoby odobralo nádych človečenstva a vzduch v miestnosti nadobudol modrastý nádych. Nemocničný personál, zhromaždený okolo operačného stola, sa pohyboval ako v zrýchlenom filmovom zábere, prudké pohyby a strohé pokyny dodávali scéne napätú atmosféru. Vo vzduchu bolo cítiť závan strachu. Stála som obďaleč a so vzrastajúcim záujmom som pozorovala neobvyklý obraz pred sebou, v duchu som si kládla otázku: „Čo tam robím? Kto ma pustil na operačnú sálu? Prečo ma nikto nevyvedie?“ Nikto si ma však ani len nevšimol. Opatrne som sa posunula bližšie ku stolu a horiac zvedavosťou som nakukla pomedzi mätež tiel lekárov a sestier. Na krátky okamih som zazrela tvár pacientky, ktorú sa tak úpenlivo, avšak zatiaľ bezúspešne, snažili lekári resuscitovať. Bola to moja tvár.

Ak by ste čakali strach, zhrozenie, plač, beznádej, smútok či snád' hnev, čakali by ste márne. Moje srdce zaplavila len úľava. Moje zúbožené, dokrvavené a nedýchajúce telo, moje netlčúce srdce mi boli úplne ľahostajné. Obrátila som hlavu a zazrela som prudké svetlo. Svetlo na konci tunela, bolo žiarivé, mäkké a teplé. Volalo ma k sebe a lákala ma hudba, ktorá znela v diaľke. Obzrela som sa ešte raz a venovala som posledný pohľad mojej telesnej schránke, no nepocítila som žiadnu ľútosť. Usmiala som sa a vykročila som v ústrety svetlu. Vtom som však nečakane začula zvláštny zvuk. Bolo to, akoby slabo mraučalo mača,

bezbranné, slabé a slepé mačiatko. Prekvapene som sa obzrela a vtom som uzrela, ako jedna zo sestier drží na rukách drobné stvorenie. Vyzeralo skutočne ako malé mača, malo drobné končatiny a modravú pokrčenú pokožku oblepenú slizkou hmotou. Neskutočne drobnými rúčkami so zaťatými pästičkami a nôžkami mykalo zo strany na stranu a z úst mu vychádzali tie známe zvuky. Náhle mnou prebehla vlna poznania, ktorá mi vyrazila dych. Moje dieťa! To drobné stvorenie bola moja malá bezbranná dcéra. Pocítila som dva teplé stekajúce jarčeky na svojich líca a pred očami mi prebehol celý môj život.

PRED DVOMA ROKMI

1. kapitola

Tomáš sa práve vracal z laboratória. Bol unavený a rozčarovaný. Celý deň testovali s kolegami vzorky, ktoré odobrali dobrovoľníkom. Bola to neuveriteľne zdĺhavá, monotónna a únavná práca. Tomáš sa stále snažil v duchu povzbudzovať, že testy majú pozitívne výsledky, ale miestami začínal strácať trpezlivosť. Testovanie trvalo už viac ako rok a zdalo sa mu, že stále sú ešte na začiatku. V podstave bol trpezlivý človek, vedel, že v jeho práci sa nedá nič urýchliť, všetky kroky museli prebiehať s určenou následnosťou, chemické reakcie si vyžadovali svoj čas – niekedy minúty, niekedy hodiny, niekedy celé dni. Dostatok času bolo to, čo k svojej práci potreboval. A práve čas bolo to, čoho mal Tomáš najmenej.

Dnes sa dokonca vybral domov dlhšou trasou, aby mal viac času na rozmýšľanie, keď si uvedomil, že musel niekoľkokrát zle odbočiť, pretože sa dostal do časti mesta, ktorá mu vôbec nebola známa. Pomaly ako slimák sa pohyboval úzkou neosvetlenou ulicou. Bola to ulica, do ktorej sa zatúlal prvýkrát. Bola tmavá, odpudzujúco špinavá, plná odpadkov a ľudských trosiek, pohybujúcich sa ako tiene popri múroch, či vyzývavo ponúkajúcich na predaj svoje telo, či iný nelegálny tovar.

Zaregistroval červené brzdové svetlá na veľkom terénnom aute. V duchu sa začudoval, že niekto na takom drahom aute si dohaduje prostitútku práve v tejto uličke plnej pohlavných chorôb, keď si môže dovoliť luxusnú eskortnú službu. Vtom si uvedomil, že šofér sa zohýba nad postavou ležiacou na zemi pri preplnených kontajneroch. Prudko skočil na brzdu a pneumatiky vydali pískavý zvuk. Chvatne vybehol z auta. Veľký muž,

zohýbajúci sa k telu skrútenému do kľbka, otočil k nemu hlavu. V tvári mal prekvapenie a strach.

„Je celá dobitá!“ vyrazil zo seba neznámy a ukazoval rukou na drobnú kôpku na zemi. Tomáš sa zohol a odhrnul žene dlhé blond vlasy z tváre. Prudko sa mykla, zachvela sa od strachu a bolesti a vydala zo seba mučivý vzlyk. Tomáš si všimol, že miesto tváre má jednoliatu masu. Viečka mala také opuchnuté, akoby jej pod ne niekto vložil pingpongové loptičky a líčne kosti mala posiate odreninami a drobnými tržnými ranami. Pery mala roztrhnuté na viacerých miestach a vykrivené v grotesknej grimase. Tomáš predpokladal, podľa zvláštnej polohy sánky, že ju má zlomenú. Vlasy mala zlepené chuchvalcami krvi. Ostatné zranenie nebolo vidno, ale Tomáš sa oprávnene obával vnútorných zranení. Neznáma žena sa triasla v prudkom šoku a spod opuchnutých viečok vystrašene a zároveň prosebne pozerala na Tomáša.

„Zavolajte okamžite sanitku!“ vyštekol na neznámeho, ktorý celú scénu pozoroval z úctivej vzdialenosti. Mladý muž vybral z náprsnej tašky mobilný telefón a o pár sekúnd už vysvetľoval pracovníkovi dispečingu, kde ich nájdu. Tomáš medzitým zabehol do auta a vytiahol z kufra deku. Bola síce deravá a tiež dosť špinavá, ale v tej chvíli bolo dôležité udržať ženu v teple. Báľ sa s ňou hýbať, a tak ju len poprikrýval a nežne sa jej prihovárал.

„Sanitka je už na ceste, nebojte sa! Dajú vám niečo od bolesti. Len vydržte! Prosím, vydržte!“

Sanitka tam bola pomerne rýchlo a zruční záchranári ju čo najopatrnejšie naložili na nosidlá.

„Policaťti sú už na ceste. Budú potrebovať vašu výpoveď,“ inštruovali ho, kým zavádzali pacientke do žily kanilu.“

„Kam ju veziete?“ spýtal sa Tomáš.

„Na Antolskú,“ odvetil sympatický záchranár. „Zdá sa, že nemá pri sebe doklady,“ dodal, prezerajúc jej jemne vrecká. „Nebojte sa, nájdete ju. Stačí, keď poviete čas, kedy sme ju dovezli,“ ubezpečil Tomáša, keď videl, ako nerozhodne prestupuje na mieste. „Teraz jej nebudete nič platný. Pomôžte radšej policajtom nájsť toho sviniara, čo jej to urobil,“ dodal a zabuchol za

sebou dvere sanitky. Tomáš poodstúpil, uznal, že záchranár má podľa všetkého pravdu. Vyštudoval síce medicínu, ale v praxi nebol vôbec platným lekárom. Jeho životom bolo laboratórium, mikroskop, s pacientom sa stretol naposledy na vysokej škole a potom už len v štatistikách ochorení a úmrtí. Nieкто potľapkal Tomáša po pleci, zľakol sa, až zadržal dych. Bol to uniformovaný policajt.

„Nepočul som húkačku,“ nezmyselne sa ospravedlňoval Tomáš.

„V tejto štvrti ju radšej nezapíname, ešte by nám rozobrali auto,“ vysvetľoval policajt. „Podťe, sadneme si do auta,“ ponúkol Tomášovi.

„Môžete mi opísať, čo sa stalo?“ vyzval ho, keď sedeli v pohodlí policajného auta. Medzitým si opisoval jeho osobné údaje z občianskeho preukazu.

„No, zazrel som tú ženu skrútenú pri kontajneri,“ začal vysvetľovať Tomáš. „Tak som zastavil a vybehol z auta...“

„Chodíte do tejto štvrte často?“ spýtal sa muž zákona, čmárajúc pritom do malého zápisníka nečitateľné haky-baky.

„Vlastne som sem zabľúdl.“

„Zabľúdl?“ usmial sa policajt popod fúzy a neveriacky sa pozrel na Tomáša.

„Áno, bol som zamyslený a zle som odbočil. Asi viackrát som zle odbočil, ani neviem, ako som sa sem dostal.“

„To všetci tvrdia, že ani netušia, ako sa sem dostali,“ poznamenal policajt. „Ako ste vedeli, že je zranená. Že nie je napríklad opitá, či nafetovaná?“ vypytoval sa ďalej, čím zarazil Tomášove protesty na jeho narážky, že si sem prišiel užiť s prostitútkou.

„No videl som, ako sa nad ňou zohýba ten muž...“ odvetil a začal sa obzerať po okolí. Vtedy si uvedomil, že nikde nevidí tmavé terénne auto, ani muža, ktorý ho upozornil na dobitú ženu.

„Aký muž?“ pozrel naňho nedôverčivo policajt.

„Zohýbal sa nad ňou muž. Keď som prišiel, bol práve pri nej. Stálo tu také veľké terénne auto,“ vysvetľoval Tomáš a policajt si zapisoval jeho slová ako žeravý.

„Pamätáte si poznávaciu značku?“

„To nie...“ zmätene odvetil Tomáš. „Vybehol som rýchlo k tej zranenej, nepovažoval som za podstatné, zapamätať si značku.“

„Tak aspoň typ auta?“

„Terénne,“ s istotou v hlase odpovedal Tomáš.

„Myslel som značku auta,“ prevrátil policajt očami.

No... ja sa v autách nevyznám. Bolo také veľké, čierne, s veľkými kolesami... proste terénne,“ habkal Tomáš. „Naozaj autám príliš nerozumiem.“

„To vidím,“ vzdychol policajt a pohľadom zavadil o Tomášov starý pätnásťročný Golf, ktorý mal zaparkovaný tesne pred policajným autom. „Viete mi opísať aspoň toho muža?“ znechutene pokračoval policajt.

„Mal krátke vlasy a oblečenú koženú bundu,“ neisto odvetil Tomáš.

„Výška?“

„Bol zohnutý.“

„Farba vlasov, očí?“

„Bola tma.“

„Nejaké poznávacie znamenie.“

„Nemal som čas skúmať poznávacie znamenie. Snažil som sa poskytnúť prvú pomoc príšerne dobitej žene,“ rozčúlene odvrkol Tomáš a najradšej by dal arogantnému policajtovi po papuli.

„Pán?“

„Vančík.“

„Pán Vančík, pochopte. Ste jediný svedok a druhý utiekol. Je dosť pravdepodobné, že práve on bol páchatel'om. A vy neviete opísať ani jeho, ani jeho auto...“

Tomáš prekvapene pozrel na policajta, zrazu ho videl inými očami: „Prepáčte, to mi nenapadlo. Kričal, že je dobitá...“

„Viete, nechcem tvrdiť, že to bol páchatel'. Možno to bol len svedok, ktorý mal zhodou okolností niečo na rováši, tak sa nechcel s nami stretnúť. Ale druhá verzia môže byť aj taká, že práve ten muž vyhodil obeť z auta. To, že ste zastavili a vystúpili, mu

skrížilo plány, a tak to rýchlo zahral tak, že ju našiel,“ rozmýšľal nahlas policajt a demonštratívne zatvoril zápisník. „V každom prípade, najviac nám povie asi obeť, teda ak bude schopná vôbec niečo povedať,“ dodal a otvoril Tomášovi dvere.

„Mrzí ma, že som vám viac nepomohol,“ ospravedlňoval sa Tomáš, kým sa súkal von z auta.

„Ľudia si nevšímajú detaily, keď sú pod tlakom,“ mávol rukou policajt. „Keby vám niečo napadlo, tak zavolajte,“ dodal a napísal mu na kúsok papierika číslo. „Budete musieť ešte prísť podpísať na stanicu výpoved’.“ Tomáš len prikývol a sklúčene sa pobral k svojmu autu. Dlhو sedel bez pohnutia za volantom. Cítil, ako sa mu trasú nohy. Všetko sa odohrало tak rýchlo a nečakane. Mal pocit, že to ani nebolo skutočné, len sa mu sníval nejaký zlý sen. Rýchlo sa však prebral, keď mu na okno zabúchala sporo oblečená žena a predviedla mu zopár vulgárnych gest.

„Koľko dáš, mladý?“ vykrikla zachrípnutým prefajčeným hlasom a prilepila skoro holé prsia na bočné sklo auta. Tomášovi sa zdvihol žalúdok. S takou by nešiel, ani keby platili jemu. Tvár mala vráskavejšiu ako osemdesiatročná starena, keď sa nasilu usmiala, videl pomedzi jej na červeno narúžované pery pokazené zuby. Mastné vlasy so spálenými končekmi od večného prefarbovania mali neprirodzenú blond farbu, neladiacu k jej tmavej pokožke. Striasol sa od znechutenia, pokrútil hlavou, rýchlo naštartoval a ufujazdil preč.

Bol rozhodnutý ísť priamo domov, no na prvej križovatke auto prudko zvrtol cez dve plné čiary do protismeru a zamieril smerom k nemocnici, do ktorej odviezli neznámu zranenú ženu. Na centrálnom príjme ho poslali na traumatológiu, kde ho informovali, že ženu museli ihneď operovať, lebo mala vnútorné krvácanie.

„Preboha,“ zaúpel Tomáš.

„Ste jej príbuzný?“ spýtal sa lekár.

„Nie. Našiel som ju na ulici v takomto stave.“

„Neviete, kto to je? Nemala pri sebe žiadne doklady.“

„Bohužiaľ,“ pokrútil hlavou Tomáš. „Dostane sa z toho?“ spýtal sa, sám prekvapený zo spolupatričnosti, ktorú voči neznámej pociťoval.

„Museli sme vziať slezinu, bola roztrhnutá a brušná dutina sa rýchlo plnila krvou. Má zlomených niekoľko rebier, zápästie, sánku a silný otras mozgu. Krvácanie sme zastavili, ale nevieme, ako dlho tam ležala. Má obrovské množstvo pomliaždenín a tržných rán...“

„Bože!“ zareagoval Tomáš zhrozene.

„Muselo to byť strašné zviera, čo takto dobilo ženu,“ pokrútil hlavou lekár.

„Bude v poriadku?“ zopakoval Tomáš svoju otázku.

„Je stabilizovaná a dovoľujem si tvrdiť, že telesne bude v poriadku. Neviem, ako sa však dostane z toho psychicky. Neviem si predstaviť, kto mohol niečo takéto spraviť. Musel to byť hrozný sadista,“ lekára striaslo odporom a rozčarovaním z ľudí, ktorých nosí naša matička zem.

„Myslel som, že ste zvyknutý,“ poznamenal Tomáš, ktorého zaskočila osobná zainteresovanosť lekára.

„Na to sa nedá zvyknúť,“ odvetil lekár a otočil sa na odchod.

„Môžem sa ešte prísť informovať?“

„Pravdaže. Aj tak zatiaľ nevieme, koho máme informovať,“ povzdychol lekár. „Ráno ju budete môcť aj navštíviť, sestra vás pustí,“ dodal a odišiel.

Tomáš stál zaskočený na chodbe a prešľapoval z nohy na nohu. Pôvodne nemal v úmysle ísť navštíviť tú ženu, chcel sa len informovať, či je v poriadku. Ale po poznámke lekára, že ju môže aj navštíviť a po tom, čo sa dozvedel, že tu neznáma žena nemá v nemocnici žiadnych príbuzných ani priateľov, ho zrazu zaškvelo svedomie pri predstave, že by mal odísť a nechať ju opustenú v chladnej a sterilnej nemocničnej izbe. Unavene sa zviezol na stoličku na dlhočíznej chodbe a dlho uvažoval nad tým, čo spraviť, až napokon zaspal...

„Pane, čakáte na niekoho?“ vytrhol ho z bezsenného spánku jemný hlások. Tomáš niekoľkokrát zažmurkal a dezorientovane sa rozhlíadal okolo seba. Sedel na tvrdej stoličke na nemocničnej chodbe, celé telo ho bolelo a chrbát mu stuhol tak, že len sťažka otočil hlavu smerom hore k jemnému hlásku, ktorý ho oslovil.

„Koľko je hodín?“ miesto odpovede položil otázku.

„Bude šesť,“ odvetila trpezlivo mladá drobná sestrička, ktorej právom patril ten hlások.

Tomáš na ňu prekvapene vyvalil oči: „Šesť? Preboha, veď ja som tu prespal skoro celú noc,“ pretrel si oči a snažil sa z nich zotrieť únavu.

„Vyzeráte tak,“ zvonivo sa zasmialo mladučké žieňa. „Nevyzeráte, že by ste potrebovali prespávať v nemocniciach,“ poznamenala a veselo zdvihla obočie.

„Niekde som sa asi musel už konečne vyspať,“ vzdychol Tomáš a uvedomil si, že včerajší stresujúci večer bol poslednou kvapkou v pohári jeho vyčerpanosti. „Ale pôvodne som sem prišiel za jednou neznámou mladou ženou, ktorú som včera našiel na ulici a ktorú k vám priviezli.“

„Á, to ste vy. Pán doktor mi spomínal, že ráno ju príde pozrieť nejaký mladý muž.“

Tomášovi zalichotilo pomenovanie mladý muž od takého mladého dievčaťa. Odhadoval, že len teraz niekedy musela zmaturovať. Bol rád, že ho neoslovila ujo.

„Podťe sa mnou!“ vyzvala ho a vykročila energicky pred ním, dovoľujúc mu obdivovať jej štíhle hladké nohy. „Zavediem vás ešte za ňou a potom mám už voľno,“ s úľavou v hlase dodala.

„Mali ste nočnú?!“ skôr konštatoval, ako sa pýtal Tomáš. „Musíte byť unavená.“

„Som už trochu, ale milujem túto prácu,“ doložila s mladickým nadšením, zastaviac sa pri dverách nemocničnej izby. „Nebud'te dlho, je vyčerpaná. V noci mala dosť veľké bolesti, aj keď to znášala veľmi hrdinsky,“ podávajúc mu pritom sterilný plášť a rúšku. „Má po operácii, leží ešte na JIS-ke,“ odpovedala, keď

videla jeho prekvapený pohľad. Tomáš len s pochopením prikývol a navliekal sa do zeleného oblečenia.

„Ešte neviete, ako sa volá?“

„Má zlomenú sánku, tak ju nechceme nútiť, aby rozprávala a okrem toho je stále pod sedatívami. Vy ju teda nepoznáte?“

„Včera som ju videl prvýkrát,“ zašepkal Tomáš a vošiel do izby. Obzrel sa, akoby očakával záchranu od sestričky, no dve re sa práve za ňou zavreli. Pomaly podišiel k posteli, opatrne našľapujúc a zatajujúc dych, akoby sa bál, že prudkými pohybmi by mohol pacientke pohoršiť. Keď sa ocitol na úrovni nemocničnej postele, zostal prekvapene stáť, upierajúc pohľad na pacientku na posteli. Vyzerala úplne inak, ako keď ju našiel v tmavej uličke. Opuchy na tvári pomaly odznali a hoci jej tvár pokrývalo množstvo modrín, odrenín a raniek, aj na prvý pohľad bolo vidieť, že je to pekná mladá žena. Hoci mala blond vlasy ešte miestami zlepené od krvi, sánku v trochu neprirodzenom uhle a pod očami sa jej rozlievali dve veľké modriny, Tomášovi pohľad na ňu vyrazil dych. Pomaly otočila hlavu a uprela naňho pohľad. Jej oči mali takú jasnomodрую farbu, že Tomáš mal pocit, že sa v nich utopí. Blankytne modré dúhovky mala obrúbené tmavomodrým lemom kontrastujúcim s jasnou farbou dúhovky a belosťou očného bielka.

„Ja som vás včera našiel,“ vyhrkol zaskočený Tomáš na vysvetlenie.

„Viem,“ pokúsila sa vysloviť mladá žena, hoci nemohla pohybovať sánkou, tak len opatrne prikývla a pomedzi pootvorené pery vydýchla odpoveď.

„Ako to, že viete?“ spýtal sa Tomáš.

Mladá neznáma sa opäť pokúsila pohnúť perami, avšak do očí jej vyhrkli od bolesti slzy.

„Nehovorte!“ vykrikol Tomáš a gestom ruky zastavil jej ďalšie pokusy. „Preboha, neuvedomil som si, že mi nemôžete odpovedať. Budem sa pýtať a vy len pokývate hlavou, alebo žmurknete,“ navrhol.

Mladá žena žmurkla na súhlas.

„Pamätáte si ma zo včera?“ vypytoval sa Tomáš.

Žena žmurkla.

„Boli ste pri vedomí?“

Opäť žmurknutie.

„Pamätáte sa na všetko?“ dychtivo sa vyzvedal Tomáš.

Žena po krátkom zaváhaní pokrútila hlavou.

„Kto vám to urobil?“ vyhrkol Tomáš, keď si uvedomil, že na túto otázku nemôže odpovedať, skúsil ju položiť ináč: „Teda, viete, kto to urobil?“

Žena presvedčivo pokrútila hlavou, no Tomáš mal pocit, že sa skôr pokúsila byť presvedčivá. V očiach jej zazrel záblesk strachu.

„Nepoznáte ho?“

Znovu pokrútenie hlavou.

„Videli ste ho niekedy predtým?“

Pokrútenie.

„Pamätáte sa na to, ako vás napadol?“

Pokrútenie.

„Stalo sa to v tej uličke?“

Žmurknutie... A strach...

Tomáš si zhlboka vzdychol: „Nebudem vás už trápiť. Cítite sa lepšie?“

Žena žmurkla a hoci nemohla pohnúť ústami, Tomáš by prisahal, že zahliadol v jej tvári, či možno očiach úsmev.

„Škoda, že neviem, ako sa voláte,“ poznamenal. „Ozaj, nemôžete mi to napísať?“ potešil sa svojmu úžasnému nápadu. Žena však pohľadom ukázala na svoju ľavú ruku obalenú v sadre.

„Ste ľaváčka?!“ skôr konštatoval, ako sa pýtal.

Vtom strčila do dverí hlavu sestrička, ktorá ho doviedla. Bola už v civile.

„Mali by ste ísť!“

„Už idem,“ odvetil Tomáš a vybral sa k dverám. Medzi dverami sa otočil: „Zajtra prinesiem kalendár a budem vám čítať mená. Rád by som vedel, ako sa voláte,“ povedal mladej žene. A tak dal nielen jej, ale hlavne sebe prísľub, že sa sem znovu vráti.

2. kapitola

Tomáš sa nešiel domov ani preobliecť, už aj tak meškal do práce. Nenávidel meškanie, u druhých, ani u seba. Jeho mama vždy vravievala: „Presnosť je výsadou kráľov!“ túto zásadu mu vstúpila už od malička, mal ju v kostiach. Nikdy neprišiel neskoro, až dnes.

„Prepáčte!“ zahabkal, keď vošiel do laboratória, hoci ešte pred dverami seabedome dvíhal bradu a nahováral si, že o nič nejde, veď sa mu to stalo prvý raz. Profesor otočil hlavu od počítača a spoza okuliarov spustených na koniec nosa naňho roztržito pozrel.

„Potreboval som niečo neodkladné vybaviť,“ pokračoval Tomáš napriek tomu, že profesor mu nepoložil žiadnu otázku. Profesor len prikývol a venoval sa obrazovke počítača. Tomáš rýchlo prešiel k svojmu stolu a pustil sa do práce, ktorú si nadnes naplánoval. Vzorky mu už, našťastie, pripravil kolega, a tak Tomáš len v duchu blahorečil, že sú skutočne dobrý a zo-hratý tím.

V závere dňa musel smutne skonštatovať, že nestihol zrealizovať ani polovicu svojich, v iných dňoch reálnych, pracovných plánov. Nevedel sa sústrediť, myšlienky mu neustále odbiehali k mladej žene, ktorá ležala dobitá na nemocničnom lôžku. V hlave sa mu znenazdajky zjavovali obrazy jej nezvyčajných očí, potichu si premieľal v ústach známe i menej známe ženské mená a skúšal ich k nej prirovnať. Bol rád, keď nakoniec profesor ukončil jeho trápenie a poslal ich na víkend všetkých domov, aby si oddýchli a skúsili načerpať nových síl a možno aj nejakých spásonosných nápadov, ktoré by ich posunuli znovu o krok ďalej. Tesne pred odchodom ešte schmatol zo stola kalendár a ponáhlal sa do nemocnice, hoci vedel, že je už dávno po návštevných hodinách. Prosebným hlasom sa spýtal sestričky, či môže ísť pozrieť mladú ženu bez mena.

„Čaká na vás,“ odvetila sestrička.

„To vám povedala?“

„Nie, nemôže hovoriť, ale vidím jej v očiach ako prosebne pozerá na dvere,“ usmiala sa sestra, z ktorej dlhoročné skúsenosti robili zároveň amatérsku psychologičku.

„Možno čaká niekoho iného,“ mávol rukou Tomáš, hoci cítil, že sa mu srdce bez zjavnej príčiny šťastne roztlklo.

„Bojím sa, že nemá nikoho iného. Nikto sa na ňu nepýtal, nikto ju nehládaval a ani ona sa nikoho nedomáha.“

„Veď ani neviem, ako sa volá,“ vzdychol Tomáš.

„A napriek tomu jej veľmi pomáhate,“ s uznaním v hlase odvetila sestra. „Každý potrebuje, aby sa oňho niekto zaujímal a staral.“

„Dnes som jej ešte sľúbil, že prídem. Ale bude to asi posledná moja návšteva, mám hrozne veľa práce,“ ospravedlňoval sa Tomáš. V kútiku duše vedel, že hľadá sám pred sebou výhovorku, či ospravedlnenie. Nechcel sa nijako citovo pripútať k neznámej žene, len preto, že bola osamelá a zranená. Súcit býva často zákerná emócia, často sa zamieňa s niečím, čím vôbec nie je.

„Škoda,“ vzdychla sestra a pustila Tomáša na JIS-ku.

„Dobrý deň,“ pozdravil Tomáš a bol by odprisahal, že v belasých očiach zazrel náznak radosti. „Priniesol som kalendár, takže sa môžeme do toho hneď pustiť,“ navrhol a pritiahol si stoličku k jej posteli. „Keď poviem vaše meno, tak sa ozvite,“ povedal a začal čítať mená v kalendári: „Alexandra, Daniela, Andrea...“ Čítal pomaly a trpezlivo a občas blúdil zrakom k mladej žene. Nepozerala naňho, upierala oči niekde do neznáma. Keď sa dostával k novembrovým menám, začal cítiť miernu nervozitu, z jej úst stále nevyšiel ani zvuk. Prestal čítať a spýtavo na ňu uprel zrak, mala zatvorené oči a na chvíľu mal pocit, že zaspala. Cítil hnev a pobúrenie: *Tak on si tu derie hlasivky a milostivá si zaspí, ako keby ju to vôbec nezaujímal*, pomyslel si nahnevane. Vtom otvorila oči a uprene sa naňho zahľadela. Potom pomaly pokrútila hlavou a v jej očiach videl smútok.

„Vaše meno tam nie je?!“ vykrikol sklamané. Cítil hnev, rozčarovanie. Prudko sa postavil zo stoličky. „Mohli ste mi to hneď povedať,“ osopil sa na ňu.

Vydala súbor nezrozumiteľných zvukov a v očiach mala strach a sklamanie. Tomáš sa príšerne zahanbil. Priskočil k posteli a vzal ju za ruku. Sykla od bolesti, na ruke mala veľkú modrinu.

„Prepáčte mi, prosím!“ ospravedlňoval sa Tomáš. „Som strašný hlupák! Nechcel som vám ublížiť. Ja som sa mal opýtať skôr, ako som začal byť iniciatívny. Cítim sa mizerne. Odpustite mi,“ úpenlivo prosil. Mladá žena žmurkla viackrát za sebou očami.

„Vaše meno nie je v kalendári. Taká možnosť mi vôbec nenapadla,“ uvažoval nahlas Tomáš a zamyslene si sadol na peľasť postele. Zrazu Tomáš vyskočil: „Mám to!“ zvolal nadšene. „Hneď som späť!“ dodal a vybehol von. Strčil hlavu do sesterskej miestnosti a rýchlo niečo povedal sestre. Vrátil sa o niekoľkých štyridsať minút a v ruke niesol tašku. Keď vošiel do izby, mladá žena naňho pozerala so záujmom v očiach. Usmial sa na ňu a z tašky vytiahol notebook. Otvoril ho a položil na posteľ. Skúsenými pohybmi ho zapol a naťukal heslo.

„Nechápem, že mi to nenapadlo skôr,“ hovoril, kým štartoval počítať. „Ťukať doňho môžete aj jednou rukou,“ dodal a už nastavený ho jemne otočil smerom k žene.

Tá pomaly, jedným prstom, hľadajúc jednotlivé písmená na klávesnici, naťukala: „Volám sa Johana.“

„Krásne meno,“ usmial sa na ňu spokojne Tomáš.

Johana pokračovala: „S počítačom som sa nikdy príliš nekamarátila,“ napísala veľmi pomaly a neobratne a pozrela na Tomáša.

„Máte čas,“ chápavo odvetil Tomáš. „Ukážem vám, ako sa zapína a vypína. A keď budete mať chuť môžete písať. Možno mi môžete napísať niečo o sebe...“ navrhol rozpačito. Chcel o nej niečo vedieť, vlastne chcel o nej vedieť všetko. „Alebo môžete napísať, koho vám máme zavolať,“ dodal.

Johana uprela oči na monitor a pomaly vyťukala: „Nemám nikoho,“ a znovu sa mu uprene zahľadela do očí. Prikývol.

„Musím už ísť. Je neskoro a mali by ste odpočívať. Dohodnem sa so sestričkou, aby vám počítač podala, keď budete mať chuť komunikovať. A tiež jej poviem, ako sa voláte. Johana,“ dodal, pomaly vyslovujúc jej meno, ochutnávajúc jeho sladkosť na jazyku. „Johanka.“ Chcel počítač vypnúť a odložiť ho na nočný stolík. Zastavila ho pohybom ruky a napísala:

„A vy?“

„Čo ja?“

„Meno,“ dopísala.

Tomáš sa schuti rozosmial: „Vôbec som si neuvedomil, že som sa vám nepredstavil. Volám sa Tomáš. Tomáš Vančík.“

Johana pomaly naťukala do počítača: „Tomáš Vančík,“ a oči jej veselo zasvietili.

Po odchode čakala na Tomáša ešte jedna povinnosť. Vybral z vrečka telefón a zavolať mame:

„Ahoj, mami, zabehnem po ocka. Som kúsok odtiaľ,“ povedal stručne do slúchadla a zložil. S úsmevom šoféroval cez niekoľko ulíc, tešiac sa, že otcovi vyrozpráva, aké vzrušujúce udalosti zažil za posledné dva dni. Mal otca rád, vždy to bol múdry a rozvážny muž, oddaný priateľ a skúsený radca. Aj pre svojho syna. Je však pravda, že v poslednom čase sa zmenil, nenápadne, krôčik po krôčiku sa z neho stával niekto iný, niekto, koho prestával Tomáš poznať, niekto, komu prestával rozumieť a kto prestával rozumieť jemu. Avšak stále to bol jeho otec, ktorého mal z celého srdca rád.

Zaparkoval pred sanatóriom a náhlivo vbehol dovnútra. Od dverí zaregistroval známu tvár ošetrovateľky, veselo jej zamával.

„Pán Vančík!“ zakričala za ním.

„Zdravím. Meškám, bežím za otcom, aby nebol nervózny,“ nereagoval na nástojčivosť v jej hlase.

„Pán Vančík, počkajte, prosím! Chce s vami hovoriť pán doktor,“ bežala za ním.

„Stavím sa za ním, len musím otcovi aspoň povedať, že som už tu,“ odpovedal jej ponad plece.

„Pán Vančík...“ počul ešte trochu nahnevané volanie, ale nereagoval naň a utekal do spoločenskej miestnosti, kde predpokladal, že bude otec, ako každý večer pozerat' správy. Nemýlil sa, bolo to presne tak ako každý iný večer. Otec sedel pred televízorom, príliš blízko obrazovky, brániac tak ostatným spolupacientom vo výhlade. Vedel, že personál ho na to upozorňoval, otec však ich upozornenia po celý čas tvrdohlavo ignoroval.

„Ahoj, oci! Prepáč, trochu meškám,“ pritiahol si Tomáš stoličku tesne vedľa otca. Otec pomaly obrátil hlavu smerom k nemu, zažmurkal a s otáznikom v očiach naňho pozrel:

„Priniesli ste mi moje lieky?“ spýtal sa a pozrel naňho zmäteným pohľadom.

„Lieky?“ prekvapene sa spýtal Tomáš.

Otec sa naklonil bližšie k nemu a spiklenecky mu po pošepol: „Majú mi tu večer dať vždy moje tabletky, ale zámerne mi ich nedávajú. Chcé, aby som čím skôr zomrel a mohli po mne dediť,“ zachichotal sa zvláštnym zlomyseľným smiechom a svoju pozornosť presunul opäť na obrazovku, nevšímajúc si Tomáša, ktorý zostal zaskočený pozerat' na svojho otca. Neveriacky naňho pozeral a dúfal, že otec sa obráti k nemu, žmurkne a rozosmeje sa nad svojím vydareným kanadským žartom. Nič také sa však nestalo. Otec sa po chvíli otočil a ako by ho videl prvý raz, sa spýtal:

„Vy ste nový ošetrovateľ? Mohli by ste mi priniesť moje lieky?“ dožadoval sa opäť nástojčivo so značnou dávkou agresivity v hlase.

„Prinesiem vám ich,“ odvetil Tomáš rezignovane, postavil sa a ako v sne odkráčal zo spoločenskej miestnosti. Zamieril do ordinácie lekára a skôr ako vstúpil, symbolicky zaklopal. Lekár ho už čakal.

„Pán Vančík, som rád, že ste sa zastavili. Potrebujem s vami hovoriť,“ vybral sa mu v ústrety s nastavenou pravicou na pozdrav.

„Preboha, čo sa to s mojím otcom stalo?“ vydýchol na jeden dych zdesený Tomáš.

„Už ste... Boli ste už za ním?“ habkal lekár.

„On ma nespoznal,“ nešťastne skonštatoval Tomáš a cítil, ako ho zaplavuje vlna smútku a sklamania.

„Môže to byť len dočasné,“ skúsil ho utešiť lekár.

„Ale aj definitívne.“

„Mohol to spôsobiť nejaký negatívny zážitok, mohol sa cítiť pod tlakom...“

„Čo ak sa to už nezlepší?“ nepočúval Tomáš lekárove slová.

„Čo ak sa to bude už len zhoršovať?“

„Pán Vančík,“ ostro ho oslovil lekár. „Nemali by ste myslieť hneď na to najhoršie. To vášmu otcovi nepomôže. Potrebuje pozitívne okolie s množstvom pozitívnych impulzov.“

Tomáš sa pod ostrým tónom lekárovho hlasu nachvíľu spamätal: „Prepáčte, len sa bojím, že otec príde o šancu...“ zarazil sa vzápätí.

„Akú šancu?“ prekvapene pozrel naňho lekár.

„Ale... nechajme to tak. Idem ho vziať domov. Možno, ak sa dobre vyspí...“ s nádejou v hlase dodal Tomáš.

„Máte pravdu. Ráno múdrejšie večera,“ potľapkľal ho lekár priateľsky po pleci. „Skúste sa cez víkend s otcom venovať nejakým jeho obľúbeným činnostiam, možno sa to zlepší. Hlavne naňho príliš netlačte, to by mohlo byť kontraproduktívne,“ povzbudil ho. Tomáš prikývol a išiel po otca.

„Máte tie lieky?“ zdvihol hlavu otec, hneď ako ho Tomáš oslovil.

„Otec, to som ja, Tomáš,“ pokúšal sa vrátiť ho do reality. „Pôjdeme domov!“ dodal, ale jednoznačne otca postavil z kresla. Ten sa zmätene obzeral okolo seba:

„Ja som doma,“ bránil sa tlaku Tomášových rúk. „Potrebujem len lieky.“

„Pôjdeme po ne. Dobre?“ odvetil trpezlivo Tomáš. Vedel, že to, aby otec odišiel s ním, dosiahne len vtedy, ak s ním bude hrať tú jeho hru.

„A potom sa sem vrátíme?“ vypytoval sa otec ako malé popletené dieťa.